

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ028-23

Бања Лука, 16.05.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	8
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење финансијског плана	10
	6. Финансијски извјештаји.....	10
	6.1. Извјештај о извршењу финансијског плана/буџета.....	11
	6.1.1. Приходи и примици	11
	6.1.2. Расходи и издаци	12
	6.1.3. Разлика у финансирању	17
	6.2. Биланс успјеха	17
	6.2.1. Приходи	17
	6.2.2. Расходи.....	17
	6.2.3. Финансијски резултат	18
	6.3. Биланс стања.....	18
	6.3.1. Актива	18
	6.3.2. Пасива.....	21
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.4. Биланс новчаних токова	22
	6.5. Временска неограниченост пословања	22
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	22
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске који обухватају: Биланс стања на дан 31.12.2022. године; Биланс успеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01, и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор.

Оснoв за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да је финансијски извјештај Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године састављен у складу са начелом сталности пословања, са напоменом да ће у временском року који се може предвидјети наставити да финансира своје активности и измирује обавезе.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине и нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје;

одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 16.05.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2022. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Уговори о дјелу су закључени са најмање 15 лица за послове који представљају редовну дјелатност Завода за запошљавање Републике Српске, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Руководиоцу јединице за финансијско управљање и контролу, утврђен је већи платни коефицијент у односу на прописани, што није у складу са чланом 10. став (2) тачка 1. Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Дио налога за службена путовања није издат, а трошкови смјештаја на службеним путовањима су признати без прописане документације, што није у складу са тачком V, XV и XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Према члану 36. Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености, право на новчану накнаду, здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање има незапослено лице којем је у смислу прописа о раду престао радни однос без његовог захтјева, сагласности или кривице, а које је провело најмање осам мјесеци непрекидно у осигурању од незапослености у посљедњих 12 мјесеци, или 12 мјесеци са прекидима у осигурању од незапослености у посљедњих 18 мјесеци.

Завод незапосленом лицу којем је престао радни однос у складу са чланом 36. закона, признаје претходно наведена права уколико је послодавац уплатио допринос за осигурање од незапослености.

Међутим, Завод не признаје наведена права када је послодавац репрограмирао односно одложио плаћање доприноса за осигурање од незапослености а које му је омогућено Законом о одгођеном плаћању пореског дуга.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске.

Бања Лука, 16.05.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се:

- 1) потенцијалне обавезе по судским споровима досљедно процјењују, сходно параграфу 38 МРС ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се:

- 1) платни коефицијент за радно мјесто руководиоца јединице за финансијско управљање и контролу утврди у складу са чланом 10. став (2) Закона о платама запослених у јавним службама;
- 2) ангажовање извршилаца по уговору о дјелу врши за послове који су ван дјелатности Завода у складу са чланом 205. Закона о раду;
- 3) организује рад Јединице за интерну ревизију у складу са чланом 22. став (2) и 26. став (1) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и ажурирају документи донесени у складу са наведеним законом везани за дефинисање кључних пословних процеса и процјену ризика;
- 4) за службена путовања издају налози, трошкови смјештаја на службеном путу признају на основу извјештаја и да се уз извјештај са службеног пута прилаже прописана документација у складу са тачком V, XV и XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.
- 5) трошкови репрезентације одобравају и признају у складу са чланом 5. Правилника о коришћењу средстава репрезентације.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4. и 9.-11.;
- Финансијски план/буџет и Ребаланс Финансијског плана/буџета Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2022. годину;
- Одлука о извршењу Ребаланс Финансијског плана/буџета Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске за 2022. годину;
- Закон о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о раду члан 26., 33., 35., 39. и 205.;
- Закон о платама запослених у јавним службама Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене за запослене у јавним службама Републике Српске;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида члан 26. и 27.;
- Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Правилник о условима, критеријумима и начину спровођења мјера активне политике запошљавања;
- Акциони план запошљавања Републике Српске за 2022. годину;
- Програми запошљавања утврђени Акционим планом запошљавања Републике Српске у 2022. години;
- Упутство о провођењу програма подршке запошљавању у 2022. години;
- Упутство о начину рада комисија за обраду и оцјену захтјева по програмима запошљавања у 2022. години;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Правилник о коришћењу средстава репрезентације;
- Статут Јавне установе Завод за запошљавање Републике Српске.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна установа Завод за запошљавање Републике Српске (у даљем тексту: Завод) обавља дјелатност од општег интереса у области запошљавања сходно одредбама Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник Републике Српске“, број 30/10, 102/12 и 94/19). Оснивач Завода је Влада Републике Српске.

Послови у области запошљавања сходно одредбама члана 3. наведеног закона су посредовање у запошљавању, јавно обавјештавање о могућностима и условима запошљавања, професионална оријентација и савјетовање о планирању каријере, стручно оспособљавање и припрема за запошљавање, спровођење мјера активне политике запошљавања, издавање дозвола за рад странцу и лицу без држављанства, у складу са законом којим се уређује запошљавање странаца и лица без држављанства, као и спровођење других послова усмјерених на повећање запослености, односно смањење незапослености.

Средства за обављање дјелатности Завода, обезбјеђују се из доприноса за осигурање од незапослености и других извора у складу са законом. Завод учествује у реализацији програма запошљавања које финансира Република, а може учествовати у реализацији програма који финансирају надлежни органи БиХ, друге државе, као и домаће или међународне организације и други донатори, сходно одредбама прописаним чланом 23. наведеног закона.

Финансијске трансакције, Завод обавља путем властитих жиро рачуна, отворених код пословних банака и спада у кориснике буџета чија је главна књига изван главне књиге трезора, а активности су исказане на рачуноводственим фондовима 01 - општи буџетски фонд и 05 - фонд за посебне пројекте.

Ради обављања административних, правних, економско-финансијских и других стручних послова организована је Централна служба у сједишту Завода у Палама и седам филијала Бања Лука, Бијељина, Зворник, Добој, Приједор, Источно Сарајево и Требиње. У оквиру филијала организовани су бирои за једну или више општина, укупно 60 бироа.

Надзор над законитошћу рада Завода врши Министарство рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Завода за период 01.01-31.12.2022. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела финансијску ревизију Завода за 2021. годину (РВ028-22 од 31.05.2022. године) и том приликом су дате двије препоруке за финансијске извјештаје и четири препоруке за усклађеност. Завод је доставио одговор о предузетим радњама ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14).

Ревизијом је утврђено да је од укупно шест датих препорука, проведено пет препорука, а једна препорука није проведена.

Није проведена препорука за усклађеност, а односи се на организацију рада Јединице за интерну ревизију у складу са чланом 22. став (2) и 26. став (1) Закона о систему

интерних финансијских контрола у јавном сектору и ажурирање докумената донесених у складу са наведеним законом везани за књигу пословних процеса и процјену ризика (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација, дјелатност, заступање и представљање, права и обавезе, надлежности органа управљања и руковођења, као и друга питања од значаја за рад и обављање дјелатности у складу са прописима, поред Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености ближе је прописана Статутом Завода („Службени гласник Републике Српске“, број 49/16 и 69/21), на који је Влада Републике Српске дала сагласност.

Органи Завода су Управни одбор (од пет чланова) као орган управљања и директор као орган руковођења, које је именовала Влада Републике Српске на приједлог надлежног министарства, на период од четири године.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Заводу (за који је обезбијеђена сагласност надлежног министарства), систематизовано је 265 радних мјеста за 355 извршиоца. На дан 31.12.2022. године у Заводу је било запослено 377 извршиоца, од чега именовано лица на мандатни период (директор), 316 запослених на неодређено, 30 на одређено и 30 приправника.

Ревизијом је утврђено, да је руководиоцу јединице за финансијско управљање и контролу утврђен већи платни коефицијент који је прописан за прву платну подгрупу, што није у складу са чланом 10. став (2) тачка 1. Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске, („Службени гласник Републике Српске“ број 68/22), којим је прописано да се у прву платну подгрупу у оквиру треће платне групе разврставају помоћник директора, извршни директор и руководилац интерне ревизије.

У току 2022. године закључени су уговори о дјелу са најмање 15 лица за послове који представљају редовну дјелатност Завода (послови истраживања понуде и потражње на тржишту рада, медијско оглашавање, иако је формирано одјељење које се бави информисањем и односима са јавношћу), што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18 и 119/21) којим је прописано да се уговор о дјелу може закључити ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Завод је сачинио годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину са прилозима. Сходно наведеном Извјештају, Завод није предузео дио активности за успостављање и спровођење финансијског управљања и контроле у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), јер није ажурирао стратегију управљања ризицима, која се ажурира сваке три године (тачка 9. упутства), контроле које се примјењују за свођење ризика на прихватљив ниво није анализирао и ажурирао најмање једном годишње (тачка 10. упутства), књига пословних процеса није ажурирана са измјенама прописа и организационе структуре Завода.

Јединица за интерну ревизију је организационо успостављена као посебна организациона јединица са систематизована четири радна мјеста - руководилац и три интерна ревизора, а попуњено је само радно мјесто интерног ревизора. Активности интерне ревизије су реализоване према плану.

У складу са Рјешењима о именовању Комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог нису утврђене неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21).

Већи дио улазних рачуна по основу репрезентације не садржи спецификацију трошкова одобрених од стране одговорног лица, што није у складу са чланом 5. Правилника о коришћењу средстава репрезентације по којем се плаћање трошкова репрезентације врши на основу рачуна са спецификацијом трошкова потписану од стране директора.

Сходно горе наведеном и тачки 6.1.2.1. овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи, да се:

- **платни коефицијент за радно мјесто руководиоца јединице за финансијско управљање и контролу утврди у складу са чланом 10. став (2) Закона о платама запослених у јавним службама;**
- **ангажовање извршилаца по уговору о дјелу врши за послове који су ван дјелатности Завода у складу са чланом 205. Закона о раду;**
- **организује рад Јединице за интерну ревизију у складу са чланом 22. став (2) и 26. став (1) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и ажурирају документи донесени у складу са наведеним законом везани за дефинисање кључних пословних процеса и процјену ризика;**
- **трошкови репрезентације одобравају и признају у складу са чланом 5. Правилника о коришћењу средстава репрезентације.**

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2022. годину са измјенама и допунама планирана су набавке укупне вриједности од 1.995.898 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ), од чега се износ од 606.154 КМ односи на набавке које су сходно члану 10. став (1) под д) Закона о јавним набавкама изузете од примјене одредби овог закона (набавка топлотне енергије, електричне енергије и воде).

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки из 2022. године, додјелом уговора окончано је 55 поступака укупне вриједности 1.117.163 КМ (без ПДВ-а) и то:

- осам отвореним поступком у износу од 672.792 КМ, а највећи дио се односи на набавку лиценци за коришћење информационих система и рачунарских програма (152.370 КМ), надоградњу серверског система (166.230 КМ), одржавање софтвера и серверске инфраструктуре (106.810 КМ), текућег и инвестиционог одржавања пословних просторија (143.472 КМ), тонера за штампаче (78.275 КМ) и рачунара са монитором (25.635 КМ);
- 12 по конкурентском захтјеву за достављање понуда у износу од 224.642 КМ за набавке канцеларијског материјала, резервних дијелова за одржавање рачунара, текућег одржавања пословних просторија, услуга оглашавања, сервисирање и одржавање аутомобила, клима уређаја, погонског горива, услуга осигурања имовине и радника и других набавки;
- три поступка набавки услуга из Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама у износу од 70.158 КМ за набавку услуга репрезентације, смјештаја и медијског праћења активности Завода;
- 31 поступак путем директних споразума у износу од 127.712 КМ и
- један по преговарачком поступку без објаве обавјештења у износу од 23.973 КМ на име одржавања система за електронско канцеларијско пословање.

За дио набавки поступци су проведени 2021. године, а уговори су реализовани у 2022. години у износу од 137.852 КМ (одржавање и поправка локалне рачунарске мреже података 112.232 КМ и набавка рачунара са монитором 25.620 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћено је 18 поступака набавки уговорене вриједности 755.457 КМ (без ПДВ-а), односно 68% вриједности закључених уговора реализованих у току 2022. године, и то шест отворених поступака у износу од 597.587 КМ (набавка лиценци, тонера, надоградња серверског система, одржавање софтвера и серверске инфраструктуре, текућег и инвестиционог одржавања пословних просторија), четири конкурентска захтјева за достављање понуда у износу од 54.532 КМ, шест директних споразума (32.865 КМ), један поступак из Анекса II дио Б за услуге смјештаја (46.500 КМ), као и преговарачки поступак без објаве обавјештења.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у провођењу процедура прописаних Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење финансијског плана

Финансијски план/буџет Завода као и Ребаланс Финансијског плана/буџета за 2022. годину су припремљени и донесени у складу са изворима финансирања предвиђеним за реализацију Акционог плана запошљавања у Републици Српској за 2022. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 5/22, 41/22 и 63/22), те су буџетска средства и буџетски издаци планирани на рачуноводственим фондовима 01 и 05. На фонду 05 је планирано финансирање пројеката запошљавања из средстава Компензационог фонда Републике Српске и кредитних средстава Свјетске банке.

На фонду 01, Одлуком о усвајању Финансијског плана/буџета Завода за 2022. годину је одобрен буџетски оквир у износу од 46.103.055 КМ, а Одлуком о усвајању Ребаланса Финансијског плана/буџета Завода за 2022. годину буџетски оквир је одобрен у износу од 50.021.055 КМ.

Ребалансом Финансијског плана/буџета је планирано финансирање активности Завода из буџетских прихода (49.378.000 КМ), трансфера (12.258.000 КМ), примитака (580.000 КМ) и неутрошених средстава из претходног периода (63.055 КМ).

Ребалансом је буџетски оквир одобрен за расходе за лична примања (10.359.000 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (1.748.580 КМ), субвенције за запошљавање (12.683.055 КМ), дознаке на име социјалне заштите по основу права незапослених лица (24.222.420 КМ), расходе по основу закупа између јединица власти (18.000 КМ), расходе по судским рјешењима (20.000 КМ), трансфере (30.000 КМ), издатке за набавку нефинансијске имовине (725.000 КМ) и остале издатке (215.000 КМ).

Након усвојеног Ребаланса Финансијског плана/буџета Завода, проведене су двије реалокације у оквиру текућих расхода у укупном износу од 107.000 КМ.

На фонду 05, Ребалансом Финансијског плана/буџета за 2022. годину је планирано финансирање пројеката запошљавања у износу од 31.420.264 КМ, од чега се на неутрошена средства из претходног периода односи 3.778.264 КМ.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Завод има статус буџетског корисника и у складу са одредбама члана 39. до 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17 и 17/22), сачинио је годишње извјештаје на обрасцима Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01, Периодични извјештај о извршењу

по рачуноводственим фондовима, Извјештај о промјенама нето имовине и Напомене уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу финансијског плана/буџета

Извршење Финансијског плана/буџета Завода за период 01.01-31.12.2022. године, исказано је у обрасцу ПИБ - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 - општи фонд (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ - Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ-у су буџетска средства исказана у износу од 50.348.035 КМ, а буџетски издаци у износу од 54.837.218 КМ, што за резултат има негативну разлику у финансирању од 4.489.183 КМ. Извршење буџетских средстава на фонду 01 у односу на Ребаланс Финансијског плана/буџета је 101%, а буџетских издатака је 110%.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано осим на буџетском фонду 01 и на фонду 05 - фонд за посебне пројекте по основу пројеката запошљавања финансираних средствима Компензационог фонда Републике Српске и кредитним средствима Свјетске банке. На фонду 05 буџетска средства су исказана у износу од 13.895.273 КМ, а буџетски издаци у износу од 15.722.503 КМ.

Извјештај о раду и пословању Завода за 2022. годину, Управни одбор је усвојио 28.02.2023. године.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици у ПИФ-у су исказани у износу од 61.985.318 КМ, што са неутрошеним средствима из претходног периода у износу од 2.257.990 КМ чини укупна буџетска средства за 2022. годину у износу од 64.243.308 КМ.

Неутрошена средства из ранијих периода се односе на средства обезбијеђена за реализацију програма подршке запошљавању, а исказана су у износу средстава утрошених у 2022. години на фонду 01 у износу 63.055 КМ и на фонду 05 у износу од 2.194.935 КМ.

6.1.1.1. Буџетски приходи

Буџетски приходи у ПИФ-у су исказани у износу од 61.046.512 КМ (на фонду 01 49.346.174 КМ и 11.700.338 КМ на фонду 05), а односе се на пореске приходе наплаћене из доприноса за осигурање од незапослености (36.540.035 КМ), непореске приходе (745.675 КМ) и трансфере између јединица власти (23.760.802 КМ).

Непорески приходи су највећим дијелом наплаћени по основу поврата средстава од стране корисника субвенција по програмима запошљавања због неиспуњавања преузетих обавеза по уговору (673.371 КМ), закупа имовине (25.617 КМ), камата по стамбеним кредитима (4.780 КМ) и рефундација плата приправника по Пројекту подршке стицању радног искуства младих у статусу приправника, при чему је Завод и давалац и корисник средстава (41.875 КМ).

Трансфери између јединица власти су исказани на фонду 01 у износу од 12.135.664 КМ и на фонду 05 у износу од 11.625.138 КМ. Односе се на трансфере одобрене за реализацију програма из Акционог плана запошљавања у Републици Српској за 2022.годину (23.627.138 КМ) и трансфере утврђене по записницима Пореске управе Републике Српске о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (133.664 КМ).

На фонду 01, трансфери се односе на средства одобрена у Буџету Републике у оквиру Министарство рада и борачко инвалидске заштите на име реализације Програма финансирања запошљавања и самозапошљавања дјете погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида Војске Републике Српске (7.002.000 КМ) и Програма подршке привреди путем поврата уплаћених пореза и доприноса за ново запошљавање радника (5.000.000 КМ).

На фонду 05, трансфери се односе на средства одобрена у складу са Закључком Управног одбора Компензационог фонда Републике Српске за подршку реализације Програма финансирања запошљавања и samozapoшљавања дјете погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида Војске Републике Српске у 2022. години (5.348.000 КМ) и на кредитна средства Свјетске банке - Међународне банка за обнову и развој одобрена по Пројекту подршке повећања запослености у приватном сектору одабраних циљних група регистрованих незапослених лица (6.277.138 КМ).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 885.608 КМ по основу примитака за нефинансијску имовину, од финансијске имовине и осталих примитака.

Примици за нефинансијску имовину су исказани у износу од 11.880 КМ по основу продаје службеног возила путем лицитације.

Примици од финансијске имовине су исказани у износу од 41.318 КМ по основу наплаћене главнице стамбених зајмова датих радницима Завода у ранијем периоду (20.737 КМ) и наплаћених спорних (коригованих) потраживања од Банке Српске а.д. - у стечају (20.581 КМ).

Остали примици су исказани у износу од 885.608 КМ, а односе се на наплаћена спорна потраживања која су претходно била индиректно коригована (574.350 КМ), накнаде плата за породилско и родитељско одсуство рефундиране од Јавног фонда за дјечију заштиту (235.933 КМ), излазни ПДВ-а који са наплаћује по основу издавања у закуп имовине (4.898 КМ) и импутиране примитке (70.426 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су у ПИФ-у исказани у износу од 70.559.721 КМ, од чега се у износу од 54.837.218 КМ односе на фонд 01, а у износу од 15.722.503 КМ на фонд 05. Чине их буџетски расходи (69.517.797 КМ) и издаци (1.041.924 КМ).

6.1.2.1. Буџетски расходи

Буџетски расходи су исказани по основу текућих расхода у износу од 69.469.397 КМ и трансфера између јединица власти (48.400 КМ).

Текући расходи су исказани по основу расхода за лична примања запослених (10.080.159 КМ), расхода по основу коришћења роба и услуга (1.641.195 КМ), субвенција (26.229.568 КМ), дознака на име социјалне заштите по основу права незапослених лица (31.488.432 КМ), закупа имовине између јединица власти (17.454 КМ), расхода по судским рјешењима (12.589 КМ) и трансфера између јединица власти (48.400 КМ).

Расходи за лична примања запослених су исказани по основу расхода за бруто плате запослених (9.208.298 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (256.320 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и других накнада плата (456.233 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (159.308 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине накнаде за превоз на посао и са посла (197.845 КМ), јубиларне награде (20.338 КМ), награде за посебне резултате у раду (10.576 КМ), дневнице за службена путовања (8.080 КМ) и порез и доприноси на накнаде (19.480 КМ).

Расходи по основу коришћења роба и услуга се односе на расходе по основу закупа (10.281 КМ), енергије, комуналних и комуникационих услуга (471.875 КМ), режијског материјала (171.173 КМ), текућег одржавања (77.443 КМ), путовања и смјештаја (71.585 КМ), стручних услуга (629.715 КМ) и на остале неklasификоване расходе (209.123 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга се односе на расходе по основу утрошка енергије (219.986 КМ), комуналних услуга (56.437 КМ), коришћења фиксних и мобилних телефона и интернета (112.946 КМ), поштанских услуга (67.052 КМ) и остале расходе (15.454 КМ).

Расходи за режијски материјал се односе на расходе за компјутерски материјал (91.684 КМ), канцеларијски материјал (56.519 КМ), материјал за одржавање чистоће (15.212 КМ) и остале расходе (7.757 КМ).

Расходи за текуће одржавање се односе на расходе за текуће одржавање превозних средстава (19.184 КМ), објеката (43.870 КМ) и опреме (14.389 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу утрошка горива (40.966 КМ), смјештаја на службеним путовањима (26.200 КМ) и осталих расхода (4.418 КМ).

Дио налога за службена путовања није издат, а трошкови смјештаја на службеним путовањима су признати без прописане документације, што није у складу са тачком V, XV и XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21).

Расходи за стручне услуге се односе на расходе платног промета (13.549 КМ), одржавања рачунарских програма (93.749 КМ), лиценци за коришћење информационих система и рачунарских програма (152.994 КМ), одржавање и поправка локалне рачунарске мреже података (131.292 КМ), одржавања рачунара (67.070 КМ), осигурања имовине и запослених (13.042 КМ), услуга рекламе и медијског праћења активности Завода (78.702 КМ), оглашавање слободних радних мјеста (28.509 КМ), објављивања тендера, огласа и информисања (17.642 КМ), услуге штампања (22.950 КМ) и остале услуге (10.216 КМ).

Остали некласификовани расходи се односе на бруто накнаде члановима Управног одбора (40.057 КМ), бруто накнаде по уговорима о дјелу (49.586 КМ), расходе репрезентације (61.262 КМ), расходе стручних испита, котизација за семинаре, симпозијуме и савјетовања за запослене (11.331 КМ), допринос за професионалну рехабилитацију инвалида (19.779 КМ) и остале расходе (27.107 КМ).

Субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 10.514.556 КМ и фонду 05 у износу од 15.715.012 КМ, а односе се на новчану подршку која се одобрава лицима за samozapoшљавање и послодавцима за подстицање запошљавања незапослених лица пријављених на евиденцију Завода, у складу са Акционим планом запошљавања Републике Српске.

Програмом подршке запошљавању у 2022. години, донесеним од стране Завода у складу са Акционим планом запошљавања у Републици Српској за 2022. годину, предвиђено је да Завод реализује шест програма подршке запошљавању:

- Програм финансирања запошљавања и samozapoшљавања дјете погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида Војске Републике Српске, „Заједно до посла” - одобрено 15.640.000 КМ за запошљавање 1651 лице;
- Програм запошљавања и samozapoшљавања циљних категорија у привреди - одобрено 7.650.000 КМ за запошљавање 1775 лица;
- Програм подршке запошљавању Рома у Републици Српској – одобрено 138.000 КМ за запошљавање 23 лица;
- Програм подршке запошљавању младих са високом стручном спремом у статусу приправника - одобрено 7.052.000 КМ за запошљавање 979 лица;
- Програм подршке привреди путем поврата уплаћених пореза и доприноса за ново запошљавање радника - одобрено 5.000.000 КМ за запошљавање 2000 лица;
- Програм обуке, доквалификације и преквалификације у 2022. години - одобрено 300.000 КМ за обуку и запошљавање 125 лица.

За реализацију Акционог плана запошљавања по наведеним програмима, планирана су средства у износу од 35.780.000 КМ за запошљавање 6553 лица.

У складу са Одлуком Управног одбора Завода (од 03.02.2022. године) Министарство рада и борачко-инвалидске заштите и Завод су расписали јавни позив за коришћење средстава по програмима запошљавања за 2022. годину, према условима и критеријима који су дефинисани Правилником о условима, критеријумима и начину спровођења мјера активне политике запошљавања („Службени гласник Републике Српске“, број 20/17, 31/19 и 5/22), Програмом подршке запошљавању и Упутством о спровођењу програма подршке запошљавању.

Након поднесених захтјева по јавном позиву, комисије за обраду и оцјену програма за запошљавање извршиле су бодовање поднесених захтјева према утврђеним критеријумима појединачних програма запошљавања, сачиниле листу послодаваца и лица којима се предлаже одобравање средстава, као и листу оних којима се не предлаже одобравање средстава због неиспуњавања услова. На приједлог комисије директор Завода је донио одлуке о одобравању/неодобравању средстава. По поднесеним жалбама одлуке доноси Управни одбор Завода.

За обезбјеђење од ризика реализације уговора за додијелене субвенције, корисник средстава приликом потписивања уговора доставља банкарску гаранцију или мјеницу у зависности од износа одобрених средстава. Уколико корисник средстава не испоштује уговорене обавезе, дужан је вратити сразмјеран износ дозначених средстава.

Са 31.12.2022. године, реализовано је пет програма по којима су средства одобрена у износу од 31.424.165 КМ и запослено 5970 лица, а Програм обуке, доквалификације и преквалификације није реализован у 2022. години.

С обзиром да је претходно наведеним актима и уговором закљученим са корисником средстава прописано да се одобрене субвенције реализују сукцесивно (према доспјелости обавеза и испуњености уговора), први дио по потписивању уговора а други дио са испуњавањем уговорених услова утврђених по појединачним програмима, дио исказаних субвенција односи се на одобрене по програмима из 2022. године (19.048.200 КМ) а дио по програмима одобреним у периоду од 2019. до 2021. године (7.181.368 КМ).

По Програму финансирања запошљавања и samozapoшљавања дјете погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида Војске Републике Српске, „Заједно до посла“, субвенције су исказане у износу од 13.996.721 КМ (на фонду 01 у износу од 6.762.000 КМ и на фонду 05 у износу од 7.234.091 КМ). Односе се на средства одобрена по програму из 2022. године (9.771.021 КМ), из 2021. године (3.762.000 КМ) и из 2020. године (463.700 КМ).

Програм за 2022. годину се реализује кроз три компоненте, и то:

- суфинансирање samozapoшљавања у износу од 10.000 КМ по једном лицу (70% одобрених средстава се дозначава по потписивању уговора а 30% након истека уговореног периода од 12 мјесеци у складу са испуњавањем уговорених обавеза);
- суфинансирање запошљавања код послодаваца у износу од 4.500 КМ по једном лицу (60% одобрених средстава се дозначава по потписивању уговора а 40% након истека уговореног периода од 12 мјесеци у складу са испуњавањем уговорених обавеза) и
- финансирање стицања услова за полагање приправничког испита дјете погинулих бораца са ВСС у износу од 10.435 КМ, што представља бруто плате по једном лицу за период трајања приправничког стажа, које Завод рефундира послодавцу по исплати плате приправнику.

Са 31.12.2022. године, запослена су укупно 1473 лица од чега по основу samozapoшљавања 1345 лица, запошљавања код послодаваца 114 лица и 14 приправника са ВСС. Средства су одобрена у износу од 14.080.100 КМ, од чега је у

складу са динамиком реализације програма и уговора за плаћање доспјело и укњижено у 2022. години 9.771.021 КМ (70% за samozапoшљавање, 60% за запoшљавање код послодавца и за запoшљавање приправника у износу рефундације бруто плате), а разлика одобрених средстава у износу од 4.309.078 КМ доспијева у наредном периоду у складу са испуњавањем уговорених обавеза.

Програм запoшљавања и samozапoшљавања циљних категорија у привреди, субвенције су исказане у цјелости на фонду 05 у износу од 6.299.900 КМ, а односе се на средства одобрена по програму из 2022. године (4.473.200 КМ), из 2021. године (1.610.500 КМ) и из 2020. године (216.200 КМ).

Програм се односи на финансијску подршку за samozапoшљавање (5.000 КМ по једном лицу) и запoшљавање код послодавца (4.000 КМ по једном лицу) лица из циљне групе, коју чине незапослени пријављени на евиденцији 12 мјесеци и дуже, лица са ниским квалификацијама, незапослена лица из руралних подручја са посебним освртом на жене из руралних подручја, жене жртве породичног насиља, лица старости 40 и више година, лица са инвалидитетом, бивши штићеници домова за незбринуту дјецу, жртве насиља, самохрани родитељи и родитељи тешко болесне дјеце, као и корисници одређених социјалних давања.

Са 31.12.2022. године, запослена су укупно 1662 лица циљних категорија, од чега по основу samozапoшљавања 533 лица и запoшљавања код послодавца 1129 лица, те су по наведеном програму одобрена средства у износу од 7.163.800 КМ, од чега је у складу са динамиком реализације програма и уговорених обавеза са корисником средстава, за плаћање доспјело и укњижено у 2022. години 4.473.200 КМ (70% за samozапoшљавање, а 60% за запoшљавање код послодавца), а разлика одобрених средстава у износу од 2.690.600 КМ доспијева у наредном периоду у складу са испуњавањем уговорених обавеза.

По Програму подршке запoшљавању младих са високом стручном спремом у статусу приправника, субвенције су исказане у износу од 2.188.202 КМ (на фонду 01 у износу од 7.811 КМ и на фонду 05 у износу од 2.180.391 КМ). Односе се на програм из 2022. године (1.214.237 КМ), из 2021. године (448.777 КМ), из 2020. године (517.377 КМ) и из 2019. године (7.811 КМ).

Програмом за 2022. годину, Завод рефундира нето плату у износу од 600 КМ мјесечно по приправнику са ВСС што на годишњем нивоу износи 7.200 КМ, а порез и доприноси су на терет послодавца. Средства се дозначавају послодавцима на бази мјесечних рефундација након достављеног доказа о исплати нето плате.

Са 31.12.2022. године, запослено је 925 приправника, укупне вриједности потписаних уговора (6.536.223 КМ), од чега је у 2022. години по основу рефундације нето плате приправника укалкулисано (1.214.237 КМ), а разлика одобрених средстава у износу од 5.321.986 КМ доспијева у наредном периоду по исплати нето плате од стране послодавца.

По Програму подршке привреди путем поврата уплаћених пореза и доприноса за ново запoшљавање радника, субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 3.583.845 КМ, а односе се на програм из 2022. године (3.384.471 КМ) и 2021. године (199.374 КМ). Право на субвенцију у износу уплаћених пореза и доприноса за новозапослене раднике примљене у периоду од 01.01.2021. до 31.12.2021. године, имају послодавци из приватног сектора регистровани на подручју Републике Српске.

Са 31.12.2022. године, одобрена су средства у износу од 3.507.042 КМ за 1933 новозапослена лица, од чега је по основу рефундације пореза и доприноса за 2022. годину укалкулисано на субвенцијама (3.384.471 КМ).

По Програму подршке запoшљавању Рома у Републици Српској, субвенције су исказане на фонду 01 у износу од 140.900 КМ, а односе се на средства одобрена по програму из 2022. године (82.700 КМ), из 2021. године (18.300 КМ) и из 2020. године (39.900 КМ). Програм финансира Министарство за људска права и избјеглице БиХ.

У 2022. години, одобрена су средства у износу од 137.000 КМ за запошљавање 17 лица кроз двије компоненте (самозапошљавање и запошљавање код послодавца), укалкулисано је и исплаћено (82.700 КМ) а разлика одобрених средстава у износу од 54.300 КМ доспијева у наредном периоду у складу са испуњавањем уговорених обавеза.

Дознаке на име социјалне заштите по основу права незапослених лица су исказане на фонду 01 у износу од 31.488.432 КМ, а односе се на дознаке прописане одредбама члана 36. до 50. Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености (у даљем тексту: Закон) по основу новчане накнаде (21.390.765 КМ), здравственог и пензијског и инвалидског осигурања на новчане накнаде (8.560.919 КМ), као и пензијског и инвалидског осигурања у трајању до три године, уколико ће тим стажом осигурања и временом проведеним у осигурању незапослено лице стећи услове за старосну пензију (1.536.748 КМ).

Према члану 36. Закона, право на новчану накнаду, здравствено осигурање и пензијско и инвалидско осигурање има незапослено лице којем је у смислу прописа о раду престао радни однос без његовог захтјева, сагласности или кривице, а које је провело најмање осам мјесеци непрекидно у осигурању од незапослености у посљедњих 12 мјесеци, или 12 мјесеци са прекидима у осигурању од незапослености у посљедњих 18 мјесеци.

Завод незапосленим лицу којем је у смислу прописа о раду престао радни однос у складу са чланом 36. Закона, признаје претходно наведена права уколико је послодавац уплатио допринос за осигурање од незапослености.

Међутим, Завод не признаје наведена права када је послодавац репрограмирао односно одложио плаћање доприноса за осигурање од незапослености а које му је омогућено Законом о одгођеном плаћању пореског дуга („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 28/21).

Препоручује се директору Завода да обезбједи, да се за службена путовања издају налози, трошкови смјештаја на службеном путу признају на основу извјештаја и да се уз извјештај са службеног пута прилаже прописана документација у складу са тачком V, XV и XVII Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у ПИБ-у у износу од 1.041.924 КМ (од чега се на резервисана средства односи 224.482 КМ) по основу издатака за нефинансијску имовину (652.206 КМ) и осталих издатака (389.718 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани за изградњу и прибављање зграда и објеката по основу куповине пословног простора у Требињу површине 63,73 м² (150.000 КМ), инвестиционо одржавање објеката по основу реконструкције поткровља пословне зграде Завода у Палама (178.938 КМ), набавку опреме (259.272 КМ), набавку рачунарских програма (3.807 КМ), набавку нематеријалне непроизведене имовине (46.842 КМ) и залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће (13.347 КМ).

Издаци за набавку опреме (без резервисања средстава) се односе на улагања у набавку канцеларијског намјештаја (9.470 КМ), опреме за гријање и хлађење (17.995 КМ), штампача и друге опреме (7.326 КМ).

Резервисање расположивих средстава на ставкама планираним Ребалансом финансијског плана/буџета, извршено је по основу надоградње серверског система (194.489 КМ) и набавке рачунарске опреме (29.993 КМ).

Издаци за набавку нематеријалне непроизведене имовине се односе на улагања за одржавање лиценци за коришћење информационих система и рачунарских програма.

Остали издаци су исказани по основу улазног ПДВ-а плаћеног добављачу (11.936 KM), плаћања добављачима разграничених обавеза за расходе (53.827 KM), накнаде плата за породично и родитељско одсуство које рефундира Јавни фонд за дјечију заштиту (247.649 KM), накнаде плата за вријеме боловања које рефундира Фонд здравственог осигурања (50.612 KM) и осталих издатака (25.694 KM).

6.1.3. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у ПИБ-у на фонду 01 је исказана у негативном износу од 4.489.183 KM, што представља разлику између буџетских средстава у износу од 50.348.035 KM и буџетских издатака у износу од 54.837.218 KM.

Буџетски резултат (дефицит) је исказан у износу од 5.089.446 KM и представља разлику бруто дефицита (4.449.120 KM) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу (640.326 KM). Бруто дефицит представља разлику буџетских прихода (49.346.174 KM) и буџетских расхода (53.795.294 KM).

На фонду 05, разлика у финансирању је исказана у негативном износу од 1.827.230 KM, што представља разлику између буџетских средстава у износу од 13.895.273 KM и буџетских расхода у износу од 15.722.503 KM.

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 62.963.057 KM по основу буџетских прихода исказаних у извјештајима о извршењу буџета у износу од 61.046.512 KM (наведени под тачком 6.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 1.916.545 KM.

Приходи обрачунског карактера, највећим дијелом се односе на ненаплаћена настала потраживања по основу доприноса за осигурање од незапослености у извјештају Пореске управе Републике Српске (982.483 KM), добитке од продаје возила (11.880 KM), отписане обавезе наплаћених потраживања за допринос и непореске приходе чија је вриједност била претходно индиректно коригована (19.081 KM), поврат средстава због неиспуњавања преузетих обавеза по уговору од стране корисника средстава исплаћених по програмима запошљавања (606.379 KM) и укњижбе пословног простора у Требињу (294.210 KM).

Пословни простор у Требињу је добијен у размјени са инвеститором који је изградио нови стамбено-пословни објекат. По прибављеној сагласности Владе Републике Српске, Управни одбор Завода је 14.09.2017. године донио одлуку којом је одобрено да се некретнине у Требињу у власништву Завода, уступе инвеститору, због грађења новог стамбено-пословног објекта на локацији на којој се налазио пословни простор Завода. Завод је са инвеститором закључио Уговор о размјени некретнина (нотарски потврђен), а затим и Анекс којим се инвеститор обавезао да до 31.08.2022. године изгради наведени објекат у склопу којег ће бити и пословни простор Завода чија површина није мања од 125 м². Изградња је завршена у 2022. години, те је након добијања употребне дозволе и укњижбе објекта, исти пренесен у власништво Завода.

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 73.436.737 KM, а чине их буџетски расходи (текући расходи и трансфери) који су исказани у извјештајима о извршењу буџета у износу од 69.517.797 KM (наведени под тачком 6.1.2.1. извјештаја у поглављу о буџетским расходима) и расходи обрачунског карактера у износу од 3.918.940 KM.

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу обрачунате амортизације на нефинансијску имовину (554.632 KM), усклађивања вриједности финансијске имовине (3.349.171 KM), набавне вриједности реализованих залиха ситног инвентара и ауто гума (13.347 KM) и осталих расхода обрачунског карактера (1.790 KM).

Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине су признати у износу корекције вриједности краткорочних потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијећа, а исказани су по основу доприноса за осигурање од незапослености у извјештају Пореске управе Републике Српске (3.040.903 КМ) и потраживања чија је наплата у надлежности Завода (308.268 КМ).

Корекција спорних потраживања у надлежности Завода за 2022. годину, извршена је за потраживања по основу поврата средстава по програмима запошљавања настала због неиспуњавања преузетих обавеза по уговору од стране корисника средстава (301.233 КМ), новчане накнаде исплаћене незапосленом лицу (5.235 КМ) и стамбених кредита датих радницима (1.800 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успеха за 2022. годину као разлика прихода и расхода, исказан је негативан финансијски резултат текуће године у износу од 10.473.680 КМ.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива на дан 31.12.2022. године је исказана у износу од 58.949.337 КМ бруто вриједности, 40.078.503 КМ исправке вриједности и 18.870.834 КМ нето вриједности. Чине је текућа имовина и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у износу од 37.856.771 КМ бруто вриједности, 29.870.359 КМ исправке вриједности и 7.986.412 КМ нето вриједности, а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења.

Краткорочна финансијска имовина се односи на готовину, пласмане, потраживања, разграничења и краткорочну финансијску имовину из трансакција између јединица власти.

Готовина је исказана у износу од 3.514.070 КМ по основу средстава у благајни (2.193 КМ) и на банковним рачунима (3.511.877 КМ).

Краткорочне пласмане чине акције и учешћа у капиталу нето вриједности од 40.472 КМ (бруто вриједност 932.472 КМ и исправка вриједности 892.000 КМ) и дио дугорочних зајмова који доспијевају на наплату до годину дана од 34.992 КМ (стамбени кредити дати у ранијем периоду радницима Завода).

Акције и учешћа у капиталу се односе на вриједност редовних акција које је Завод стекао конверзијом потраживања по основу доприноса за осигурање од незапослености у акције у складу са појединачним одлукама Владе Републике Српске о прихватању програма финансијског реструктурисања одређених акционарских друштава.

Према извјештају Централног регистра хартија од вриједности а. д. Бања Лука, Завод на дан 31.12.2022. године посједује редовне акције код осам акционарских друштава номиналне вриједности од 932.472 КМ (вриједност једне акције је 1 КМ).

Фер вриједност свих акција Завода на дан 31.12.2022. године износи 40.472 КМ и то у шест акционарских друштава „Фабрика мотора за специјалне намјене“ а.д. Пале у стечају (4.207 КМ), „Нова Романија“ а.д. Соколац (3.057 КМ), „Орао“ а.д. Бијељина (20.326 КМ), ПД „Семберија“ а.д. Бијељина (7.553 КМ), „Технички ремонт“ а.д. Братунац (4.654 КМ) и „Нова Борја“ а.д. Теслић (675 КМ), док је код два друштва једнака нули („Фамос“ а.д. Источно Сарајево и Дрвна индустрија а.д. Власеница).

Краткорочна потраживања су исказана у бруто износу од 30.835.893 КМ, од чега се 28.975.994 КМ односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана која су са становишта наплативости класификована у спорна потраживања и за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности. Чине их:

- потраживања за ненаплаћене доприносе за осигурање од незапослености бруто вриједности 12.952.261 KM, од чега се 11.309.407 KM односи на спорна за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности;
- репрограмирани потраживања за ненаплаћене доприносе за осигурање од незапослености која доспијевају на наплату у року до годину дана (127.796 KM);
- спорна потраживања за затезне камате у земљи бруто и исправке вриједности од 4.700.479 KM, а признате су 2020. године у току ликвидационог поступка на потраживање од „Бобар банке“ а.д. - у стечају;
- потраживања чија је наплата у надлежности Завода, бруто вриједности 739.489 KM, од чега се 650.781 KM односи на спорна потраживања;
- остала потраживања бруто вриједности од 12.315.868 KM, од чега се 12.315.327 KM односи на спорна за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности.

Потраживања за ненаплаћене доприносе за осигурање од незапослености су призната у складу са Извјештајем из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за 2022. годину, достављеним од Пореске управе Републике Српске.

Потраживања чија је наплата у надлежности Завода, највећим дијелом чине потраживања по основу:

- поврата исплаћених средстава по програмима запошљавања због неиспуњавања преузетих обавеза по уговору од стране корисника средстава бруто вриједности 615.892 KM, од чега се 585.495 KM односи на спорна за која је у наведеном износу извршена корекција вриједности;
- поврата новчане накнаде исплаћене незапосленим лицима бруто вриједности 93.107 KM, од чега се 28.671 KM односи на спорна;
- доспјелих анuitета по стамбеним кредитима која нису наплаћена у складу са уговором бруто вриједности 25.911 KM, од чега се 24.320 KM односи на спорна;
- закупа пословних простора бруто вриједности 3.821 KM, од чега се 3.530 KM односи на спорна.

Управни одбор Завода је 21.02.2023. године донио одлуку о коначном отпису ненаплативих потраживања по програмима запошљавања у укупном износу од 21.010 KM (на основу правоснажних судских рјешења о обустави извршног поступка због немогућности наплате).

Остала спорна потраживања се највећим дијелом односе на потраживања од Бобар банке а.д. - у стечају (12.311.638 KM) и од Банке Српске а.д. - у стечају (3.467 KM), за средства затечена на банковним рачунима код ових банака на дан кад је проглашен стечај. У току 2022. године од Банке Српске а.д. - у стечају, наплаћено је претходно кориговано потраживање у износу од 20.581 KM, а код Бобар банке промјена у односу на претходни период није било.

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 90.144 KM, а односе се на разграничења по основу расхода (57.785 KM) и неизмирене обавезе за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које рефундирају фондови социјалног осигурања (32.359 KM).

Краткорочна финансијска имовина из трансакција између јединица власти је исказана у бруто износу од 2.449.200 KM, од чега се 2.365 KM односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана. Највећим дијелом је исказана по основу расподјеле јавних прихода на дан извјештавања (155.575 KM), те потраживања по основу доприноса за осигурање од незапослености по записницима Пореске управе (18.545 KM), накнаде плата за вријеме родитељског одсуства које рефундира Јавни фонд за дјечију заштиту (31.060 KM), накнаде плата за вријеме боловања које рефундира Фонд здравственог осигурања (66.237 KM) и трансфера из буџета Републике Српске одобрених за реализацију Акционог плана запошљавања за 2022. годину (2.175.139 KM).

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у износу од 21.092.566 КМ бруто вриједности, 10.208.144 КМ исправке вриједности и 10.884.422 КМ нето вриједности, а чине је дугорочна финансијска имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина је исказана у износу од 907.471 КМ по основу дугорочних потраживања у износу од 902.713 КМ која чине репрограмирани потраживања за неплаћене доприносе за осигурање од незапослености према извјештају Пореске управе и дугорочних пласмана у износу од 4.758 КМ које чине неотплаћени стамбени зајмови дати радницима у ранијем периоду.

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у износу од 20.185.095 КМ бруто вриједности, 10.208.144 КМ исправке вриједности и 9.976.951 КМ нето вриједности коју чине произведена стална имовина, непроизведена стална имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми.

У односу на претходни период вриједност нефинансијске имовине у сталним средствима је повећана у износу од 1.212.900 КМ по основу улагања у набавку и реконструкцију објеката - пословног простора у Требињу површине 188,73 м² у вриједности од 442.210 КМ (од чега се 294.210 КМ односи на дио који је добијен у складу са Уговором о размјени некретнина, а 150.000 КМ је по основу куповине), реконструкције поткровља пословне зграде Централне службе Завода у Палама (340.990 КМ), набавке рачунарске и друге канцеларијске опреме (59.107 КМ), лиценци за коришћење информациона система и програма (100.819 КМ) и процјене фер вриједности земљишта (269.774 КМ).

По Одлуци Управног одбора о усвајању Извјештаја о попису имовине и обавеза, расходована је и искњижена опрема неотписане вриједности од 1.790 КМ (набавне вриједности од 128.018 КМ и отписане вриједности од 126.228 КМ).

Произведена стална имовина је исказана нето вриједности у износу од 7.827.253 КМ (бруто вриједност 17.959.618 КМ, исправка вриједности 10.132.366 КМ), а чине је зграде и објекти, опрема, инвестициона имовина и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани нето вриједности од 5.892.183 КМ (бруто вриједност 11.650.735 КМ), а односе се на канцеларијске објекте и просторе, стамбене објекте и гараже.

Опрема је исказана у нето вриједности од 508.486 КМ (бруто 2.823.120 КМ и исправка 2.314.634 КМ) коју чине моторна возила, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, телекомуникациона и друга опрема.

Инвестициона имовина је исказана нето вриједности у износу од 1.209.430 КМ (бруто 2.881.008 КМ и исправка 1.671.578 КМ), а односи се на пословне просторе издате под оперативни закуп.

Нематеријална произведена имовина је исказана нето вриједности од 217.154 КМ (бруто вриједност 604.756 КМ и исправка 387.602 КМ) а односи се на рачунарске програме и умјетничка дјела.

Непроизведена стална имовина је исказана по основу земљишта вриједности у износу од 1.830.074 КМ и лиценци за коришћење информациона система и рачунарских програма нето вриједности у износу од 309.518 КМ (бруто вриједност 385.296 КМ и исправка 75.778 КМ).

Завод је корисник градског грађевинског земљишта на којем су изграђени објекти - пословни простори у власништву Завода, као и пословни простори у објектима са етажним власништвом.

У складу са Рјешењем о именовању Комисије за процјену вриједности земљишта са стањем на дан 31.12.2022. године, извршена је процјена фер вриједности земљишта и евидентирање резултата процјене. Ефекат процјене фер вриједности је повећање

вриједности земљишта у износу од 269.474 КМ, што је признато и на конту ревалоризационих резерви у складу са одредбама члана 33. став (6) и члана 87. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Нефинансијска имовину у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 10.106 КМ по основу рачунарске опреме.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива на дан 31.12.2022. године је исказана у износу од 18.870.834 КМ по основу обавеза, разграничења и властитих извора.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказане у износу од 11.648.837 КМ, а чине их краткорочне обавезе (11.593.893 КМ) и дугорочна разграничења (54.944 КМ).

Краткорочне обавезе су исказане по основу обавеза за лична примања запослених (944.202 КМ), из пословања (285.986 КМ), за субвенције (4.450.115 КМ), за дознаке на име социјалне заштите (5.835.402 КМ) и обавеза из трансакција између јединица власти (53.563 КМ).

Обавезе доспјеле за плаћање на дан биланса, до краја фебруара 2023. године су измирене у износу од 8.804.502 КМ (у цјелости су измирене обавезе за лична примања, обавезе из пословања и обавезе за допринос за пензијско и инвалидско осигурање за испуњење услова за старосну пензију, а дјелимично обавезе за субвенције 2.376.064 КМ, обавезе за бруто новчане накнаде 4.924.080 КМ и краткорочне обавезе из трансакција са другим јединицама власти 3.234 КМ).

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада за децембар 2022. године.

Обавезе из пословања се односе на обавезе према добављачима за набавке роба и услуга (133.456 КМ), обавезе за куповину пословног простора (150.000 КМ), накнаде физичким лицима по уговорима о дјелу (1.040 КМ) и обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (1.490 КМ).

Обавезе за субвенције се односе на обавезе по основу програма подршке запошљавању.

Обавезе за дознаке на име социјалне заштите су исказане по основу права незапослених лица, а односе се обавезе за нето новчане накнаде (3.459.424 КМ), доприносе на новчане накнаде - за пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање (2.131.663 КМ) и допринос за пензијско и инвалидско осигурање за испуњење услова за старосну пензију (244.314 КМ).

Обавезе из трансакција између јединица власти се односе на обавезе према јединицама власти (институцијама Владе, јединицама локалне самоуправе и фондовима) по основу обрачуна и поравнања више и погрешно уплаћених јавних прихода по записницима Пореске управе Републике Српске (51.657 КМ) и остале обавезе (1.906 КМ).

Дугорочна разграничења у износ од 54.944 КМ су у цјелости погрешно исказана, а односе се на грант средства наплаћена у ранијем периоду од Министарства за људска права и избјеглице БиХ за финансирање програма запошљавања Рома и према члану 109. став (3) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, грантови у новцу се признају као приход на готовинском основу у моменту пријема готовине без разграничења неутрошеног дијела. Грешка је исправљена у току ревизије у 2023. години и сходно томе није дата препорука.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава су исказани у износу од 7.221.997 КМ, а чине их трајни извори средстава, резерве и финансијски резултат.

Трајни извори средстава су исказани у износу од 1.518.452 КМ а формиран су преузимањем салда трајних извора утврђених на крају претходног извјештајног периода.

Резерве су исказане у износу од 955.521 КМ по основу ревалоризационих резерви формираних евидентирањем извршене процјене фер вриједности нефинансијске имовине. У односу на претходни период исте су умањене/амортизоване за 43.052 КМ у висини разлике између већег износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност и мањег износа амортизације обрачунате на историјску вриједност имовине која је у ранијем периоду била предмет процјене, а увећане су за 269.474 КМ по основу ефеката утврђених процјеном фер вриједности грађевинског земљишта.

Финансијски резултат је исказан у износу од 4.748.024 КМ, којег чине финансијски резултат ранијих година (15.221.704 КМ) и негативан финансијски резултат текуће године (10.473.680 КМ).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активне и ванбилансне пасивне на дан 31.12.2022. године су исказане у износу од 33.523.363 КМ, а највећим дијелом се односе на вриједност пословних простора у закупу (471.160 КМ), примљене банкарске гаранције за обезбјеђење од ризика реализације уговора за додијељене субвенције по програмима запошљавања (7.953.510 КМ), примљене мјенице по програмима запошљавања (25.015.974 КМ), као и примљених банкарских гаранција и мјеница за обезбјеђење од ризика реализације уговора о набавкама роба, радова и услуга (61.382 КМ).

6.4. Биланс новчаних токова

Према Извјештају о новчаним токовима, готовина на почетку периода је износила 3.208.969 КМ и исказани су приливи готовине у износу од 62.923.238 КМ (из пословних активности 62.634.107 КМ и из инвестиционих активности 289.131 КМ).

Одливи готовине су исказани у износу од 62.618.137 КМ (из пословних активности 62.183.021 КМ и из инвестиционих активности 435.116 КМ).

Стање готовине на крају периода износи 3.514.070 КМ.

Извјештај о новчаним токовима је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да нема значајне неизвјесности у вези са сталношћу пословања сходно МРС-ЈС 1 Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15.(ц) и 38, са закључком да ће Завод у временском року који се може предвидјети наставити да финансира своје активности и измирује обавезе.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Судски спорови који за посљедицу могу имати потенцијалну имовину и обавезе су објелодањени у Напоменама уз финансијске извјештаје Завода.

У 2022. години активни су били судски спорови које је Завод покренуо за наплату потраживања у укупном износу од 635.104 КМ због неизвршавања уговорних обавеза

од стране корисника средстава по програмима запошљавања, а за које је прибављена мјеница као средство обезбјеђења извршења уговорених обавеза.

У 2022. години покренута су 22 управна спора у којима је Завод тужена страна у поступку по основу признавања права од незапослености, од којих је 17 по основу права на новчану накнаду, три по основу права на пензијско и инвалидско осигурање, два по програму запошљавања. Није вршена процјена вриједности, као ни процјена исхода спорова покренутих против Завода, сходно параграфу 38 МРС ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, којим се налаже да се потенцијалне обавезе досљедно процјењују, како би се одредило да ли је одлив ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал постао вјероватан.

Препоручује се директору Завода да обезбиједи да се потенцијалне обавезе по судским споровима досљедно процјењују, сходно параграфу 38 МРС ЈС 19 - Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2022. годину сачињене су и Напомене, које пружају неопходне опште податке о Заводу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима, према члану 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Слободанка Миловић, с.р.

Нада Лазаревић, с.р.